

WAAROM **BURGERS** SOMS GEEN AFVAL AANBIEDEN

TEKST ADDIE WEENK

Zowel in diftar als in niet-diftar gemeenten zijn er burgers die schijnbaar geen afval aanbieden. Diftar gemeenten met minicontainers en ondergrondse verzamelcontainers voor restafval registreren dat en hebben in het verleden wel eens onderzoek gedaan naar de redenen. Vanuit het programma VANG-Huishoudelijk Afval zijn de resultaten op een rijtje gezet.

Bureau de Jonge Milieuvrienden heeft eind 2018 bij 12 gemeenten navraag gedaan naar het aantal nul-aanbieders en wat mogelijke redenen kunnen zijn van het nul-aanbod.

VERKLARINGEN

Grofweg zijn er vier mogelijkheden:

1. het betreffende huishouden is daadwerkelijk een goed afvalscheider en produceert nagenoeg geen restafval;
2. er woont (tijdelijk) niemand op het betreffende adres;
3. de nul-aanbieder raakt het huishoudelijk restafval kwijt binnen het waarnemingsveld van het afvalbeheer, via de burens of andere bekenden (familie, vrienden) of via de milieustraat (waar dat mogelijk is). Ook kan het zijn dat het restafval terecht komt als vervuiling in een andere afvalstroom, zoals pmd of gft-afval. Uit landelijk onderzoek is bekend dat dit gebeurt en tot afkeer van die stromen kan leiden;
4. de nul-aanbieder raakt het restafval kwijt buiten het waarnemingsveld van het afvalbeheer, bijvoorbeeld door dumping in de openbare afvalbakken of in de natuur, of via bedrijfsafval. Dat kan dan via een eigen container of via een werkgever (al dan niet toegestaan). Het afvoeren van bedrijfsafval is meestal aan een abonnement gekoppeld. De restafvalcontainer wordt periodiek geleegd en er zijn geen kosten aan de kilo's of het volume verbonden. Als er ruimte in zo'n container over is, dan gaat het restafval dus 'gratis' mee.

OMVANG

De hoeveelheid nul-aanbieders blijkt beperkt. Het percentage ligt tussen 2-5% van het totaal aantal aansluitingen. Alleen bij de zeer goed presterende gemeenten met minder dan 50 kg restafval per inwoner per jaar ligt de range in de

orde van 20-25%. Het is waarschijnlijk dat hier meer goede afvalscheiders debet aan zijn. Zij produceren nagenoeg geen restafval, en het kleine beetje restafval dat ze wel produceren wordt op onbekende wijze afgezet. De lage range kan dus gezien worden als het aandeel aansluitingen dat een uitweg zoekt, om aan een aanslag te ontkomen. Naar schatting is de hoeveelheid restafval in de hele gemeente door nul-aanbieders daardoor 4 tot 10 kg per inwoner per jaar hoger dan men denkt.

VERDWIJNEND AFVAL

Bij 45 gemeenten met diftar of diftar met omgekeerd inzamelen is ook gekeken naar de verandering in de totale hoeveelheid restafval voor en na de systeemwijziging. Gemiddeld neemt de hoeveelheid restafval met 89 kg per persoon per jaar af, terwijl de totale hoeveelheid afval met gemiddeld 59 kg afneemt. Er 'verdwijnt' dus ook afval. De afname van het totaal afval kan verklaard worden door:

- afname van de hoeveelheid illegaal afgevoerd bedrijfsafval via de gemeentelijke inzameling;
- meer opslag thuis en afvoer via kringloopwinkels en speciale bouw- en sloop afvalcontainers;
- meer preventie van afval;
- afvoer via bedrijfsafval, openbare afvalbakken, vrienden en familie, dump in buurgemeenten of de natuur.

PRIVACY

Onderzoek naar nul-aanbieders ligt omwille van de privacy-regelgeving gevoelig. Het is veelal geen vastgelegd beleid en dus ook niet gecommuniceerd naar de inwoners. Als deze twee voorwaarden wel zijn vervuld, kunnen gemeenten wel degelijk onderzoek doen naar nul-aanbieders en deze ook aanspreken. In de volgende GRAM meer daarover. ➡